

розвитку та вдосконалення в зв'язку з недостатніми обсягами коштів, що перерозподіляються через бюджетну систему. Тому ми вважаємо необхідним здійснювати пошук нових ефективних джерел фінансування одним з яких ми вважаємо є впровадження нової системи соціального страхування працюючого населення.

Література:

1. Бендасюк О. Державне управління соціальним захистом населення в умовах ринкової економіки / О. Бендасюк // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 123-126.
2. Руженський М. М. Система соціального захисту населення у транзитивному суспільстві : Монографія / М. М. Руженський. // К. : Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості, 2005. – 383 с.
3. Мальчик М. В. Становлення соціального захисту та суспільного добробуту громадян в Україні : [монографія] / М. В. Мальчик. // Донецьк – 2007. - 228 с.
4. Папієв М. Соціальний захист населення в умовах фінансово-економічної кризи в Україні / М. Папієв // Україна: аспекти праці – 2009. – № 2. – С. 7-9.
5. Балашов А. М. Сучасні проблеми соціального захисту населення України/ А. М. Балашов // Економіка та держава. – 2010. – № 1. – 82-84.
6. Єрмоловська О. Ю. Соціальний захист як фактор стабілізації життєвого рівня населення в умовах трансформації економіки./ О. Ю. Єрмоловська // Соціальний захист населення. – 2008. – № 7. – С. 14-18.
7. Лібанова Е. М. Бідність в Україні: визначення, критерії та показники / Е. М. Лібанова // Україна: аспекти праці. – 2001. – № 6. – С. 12.
8. Лібанова Е. М. Ринок праці та соціальний захист / Е. М. Лібанова, О. М. Палій // К. : В-во : С. Павличко „Основи”, 2004. – 491 с.
9. Вакуленко В. М. Соціальний захист населення України: [Навч.Посіб.] / за аг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого // К. : Вид-во НАДУ; Вид-во «Фенікс», 2010. – 212 с.

УДК 336.6 : 614.2

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

***Некрасенко Л. А., к.б.н., доцент; Семеренко І. О., магістрант
Полтавська державна аграрна академія***

Стаття присвячена визначенню теоретичних та методологічних аспектів управління фінансовими ресурсами в закладах охорони здоров'я в ринкових умовах. Авторами було проаналізовано методи фінансовими ресурсами управління з різних джерел закладів. Були визначені фактори ефективності управління фінансовими ресурсами в медичних установах.

This paper dedicated to development of theoretical and methodological aspects, explanation of complex approach to the financial resources management in development of market conditions. Management methods of financial resources of health care institutions from different sources was analyzed. Factors of efficiency financial resources management in medical treatment foundations were determined.

Постановка проблеми. Соціально-економічні перетворення в економіці України привели до виникнення проблем в управлінні фінансовим забезпеченням галузей соціальної сфери, у тому числі охорони здоров'я. Аналіз

сучасних тенденцій формування фінансових ресурсів держави в умовах перехідного періоду свідчить про обмежені можливості бюджетного фінансування охорони здоров'я. Економічна роль охорони здоров'я в процесі суспільного відтворення як галузі соціальної сфери, що здійснює виробництво і реалізацію послуг по збереженню і поліпшенню здоров'я населення, обумовлює необхідність державного фінансового забезпечення витрат на утримання структурних підрозділів галузі в частині поточних витрат – за рахунок суспільних фондів споживання, капітальних витрат – з фонду нагромадження, його невиробничої частини.

Охорона здоров'я представляє собою систему державних, громадських, медичних закладів, що спрямовані на попередження і лікування хвороби. Фінансове забезпечення установ охорони здоров'я являє собою сукупність економічних відносин, які виникають в процесі утворення, розподілу, перерозподілу і використання фондів фінансових ресурсів, які направляються на утримання та розвиток медичних закладів з бюджетною системою. В умовах ринкової економіки функціонування установ охорони здоров'я та медичного страхування багато в чому залежить від здатності на практиці реалізовувати основні положення фінансового менеджменту і тим самим забезпечити досягнення головної цілі даної галузі з максимальним економічним ефектом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання вдосконалення системи управління охороною здоров'я та медичного страхування займалися такі відомі вітчизняні та зарубіжні вчені, як Арзянцева Д. А. [1], Балабанов И. Т., Ломикін І. А. [2], Кузенко Н. В., Доскочинская Л. С. [3], Т. Полянська [4] та інші.

Постановка завдання. Фінансовий менеджмент – це управління фінансовими відносинами, яке охоплює систему принципів, правових норм, методів, форм та прийомів їх регулювання з метою інтеграції і ефективного використання фінансових ресурсів. Іншими словами, він спрямований на управління рухом фінансових ресурсів і фінансових відносин, які виникають між правосуб'єктами у процесі руху фінансових ресурсів. Фінансовий менеджмент – процес розробки мети управління фінансами і здійснення впливу на них за допомогою методів та інструментів фінансового механізму, тобто має свою стратегію і тактику [2].

Стратегія фінансового менеджменту – це загальний напрям і спосіб використання фінансових засобів для досягнення поставленої мети. Стратегія дозволяє забезпечити існування організації, її розвиток, реалізацію найбільш важливих цілей на довготривалій термін, являється фундаментом та гнучким стрижнем для прийняття управлінських рішень, для оперативного управління тощо. Однією з задач впровадження фінансового менеджменту у систему охорони здоров'я та медичного страхування повинно стати вдосконалення ціноутворення на медичні послуги, встановлення єдиних принципів розрахунку тарифів, визначення їх структури, розробка методичних підходів до розрахунку тарифу, визначення критеріїв вибору способу оплати медичної допомоги, які надають населенню лікувально-профілактичні установи.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день у сфері медицини України є істотні суперечності між практикою державного управління охороною здоров'я, громадським піклуванням про здоров'я і сферою професійної медичної діяльності, від взаємозв'язку і співорганізації яких залежить стан медичного обслуговування. Іншими словами, можемо говорити про систему суперечностей і неможливість її функціонування, як єдиного цілого.

Потрібно розробити розумну систему перерозподілу фінансових потоків, в якій державна підтримка сильних і перспективних напрямів розвитку системи охорони здоров'я та сфери медичної допомоги забезпечувала б її динамічний розвиток, медична підтримка найменш платоспроможних верств населення гарантувалася б законом і забезпечувалася б роботою добре налагодженого фінансового механізму сфери. Тому, при жорстких ресурсних обмеженнях необхідно створити систему, що забезпечить доступну та якісну медичну допомогу для всіх громадян країни. Медичні послуги повинні стати доступними. Завдання ресурсного забезпечення сфери медичної допомоги має бути тісно пов'язане із завданням забезпечення доступу до медичних послуг для кожного. Ніхто не повинен залишатися без медичної допомоги, але доступ до неї має бути різним для різних категорій населення.

Вдосконалення методології ціноутворення повинно орієнтуватися на створення системи цін та тарифів на послуги, які відображають об'єктивно обумовлені та суспільно необхідні затрати на надання медичної допомоги гарантованого обсягу та якості. Розробка та застосування медико-економічних стандартів дозволить вирішити це завдання, враховуючи потреби і можливості системи охорони здоров'я. Крім того, політика стандартизації є важливою умовою для забезпечення державного регулювання взаємовідносин між суб'єктами медичного страхування [3].

Застосування нових способів оплати медичної допомоги дасть можливість їх використання як основного економічного інструменту фінансового менеджменту у системі охорони здоров'я: вдосконалення структури надання медичної допомоги з урахуванням реальної потреби у її обсягах; управління фінансовими засобами, які надходять до лікувально-профілактичних установ; підвищення зацікавленості медичних робітників у ефективній діяльності лікувально-профілактичних установ.

Розробку механізму управління охороною здоров'я в умовах ринку орієнтовано на збалансоване поєднання бюджетних і позабюджетних джерел фінансування, гнучке поєднання системи гарантованих безкоштовних і платних медичних послуг, розширення форм і методів управління медичним обслуговуванням, розвиток організаційно-правових форм управління на основі реформування власності, підвищення професійного рівня і максимальної зацікавленості працівників лікувальних установ [3].

Медична допомога повинна бути ефективно організованою. Слід позбутися дублювання ланок, підвищувати фондівдачу дорогого обладнання, збільшувати обсяги і підвищувати якість дешевої амбулаторної допомоги. Люди, зайняті в державному секторі економіки, повинні мати свою систему державних гарантій медичного обслуговування, яка може бути створена наприклад, шляхом змін в оподаткуванні державних підприємств.

Сфера медичної допомоги повинна мати ресурсне забезпечення. Фінансування сфери має бути і достатнім, і адресним, стабільним і заздалегідь передбачуваним. Бюджет сфери медичної допомоги у цілому повинен бути прозорим; найважливіше і найголовніше при цьому є те, не яка сума грошей виділятиметься на галузь, а кому, скільки, коли і на яке завдання виділені ресурси. Це означає, що загальна сукупність медичної допомоги, котра надається в лікувальних закладах, має бути чітко розділена на систему завдань, ресурсне забезпечення кожного з яких має розглядатися окремо.

Для успішного впровадження фінансового менеджменту у систему охорони здоров'я повинні бути створені передумови: кадрові, організаційні, інформаційні, правові та нормативні.

Кадрові, тобто готовість менеджерів управляти фінансовими ресурсами установ системи охорони здоров'я та медичного страхування на основі чітко сформованих вищих цілей та принципів управління.

Організаційні, тобто створення та підтримка дієздатної організаційної структури управління системою охорони здоров'я та медичного страхування і супідрядність її з місцевими та державними органами управління.

Інформаційні, тобто наявність ефективного інструментарію для збору, обробки та передачі управлінської інформації. Розвинута інформаційно-аналітична система дозволить не тільки здійснювати загальне прогнозування зовнішнього середовища, але й отримувати необхідні дані для прийняття управлінських рішень в умовах обмеженої інформації.

Рішення питань фінансового забезпечення системи загальнообов'язкового медичного страхування є першочерговим, що дозволить реформувати фінансові потоки у частині управління ними та розподілу. З одного боку, існує об'єктивна реальність у щорічному збільшенні фінансування системи охорони здоров'я: старіння нації, поява нових захворювань та зростання захворюваності раніше відомими хворобами, погіршення стану здоров'я населення та, як наслідок, збільшення потреби у медичній та соціальній допомозі. З іншого, необхідно переглянути підходи до забезпечення медичною допомогою та взяти за основу не фінансування системи охорони здоров'я, а страхування здоров'я населення.

Важливим завданням є розробка ефективної системи контролю та моніторингу соціальних індикаторів, єдиних соціальних стандартів в охороні здоров'я, створення соціально-економічної моделі, здатної забезпечити подальший розвиток медичного страхування як форми соціального захисту.

В умовах ринкової економіки функціонування установ системи охорони здоров'я та медичного страхування багато в чому залежить від здатності на практиці реалізувати основні положення фінансового менеджменту і тим самим забезпечити досягнення головної цілі даної галузі - охорону та покращання здоров'я населення, з максимальним економічним ефектом.

Відсутність професійного стратегічного та тактичного управління досить часто призводить до більш низької ефективності функціонування організації порівняно з можливою. Важливо дотримуватись і послідовності технологічних етапів фінансового менеджменту.

Потрібно пам'ятати, що розвиток економіки держави, зміцнення її соціально-політичної платформи можливе тільки завдяки підвищенню якості здоров'я членів суспільства. Виходячи з цього, кожен громадянин повинен усвідомлювати свою відповідальність перед суспільством і самим собою як за своє особисте здоров'я, так і за здоров'я суспільства, за стан довкілля, в якому він живе, працює, відпочиває. Саме тому кожен з нас свідомо бере на себе відповідальність за вирішення життєвих питань охорони здоров'я.

Висновки. В цілому, перетворення у сфері медичної допомоги мають поєднувати природні тенденції історичного розвитку і свідому діяльність із проектування перетворень, яке повинно бути спрямоване на зміну нині чинної моделі організації медичної допомоги. Дія нової моделі повинна спричинити виникнення нового типу суспільних відносин у сфері медичної допомоги, її нового історичного типу організації, за яким перш за все має відбутися перерозподіл відповідальності й прав між різними суспільними позиціями. Нові принципи організації медичної допомоги повинні передбачати взаємну відповідальність суспільства, держави та медиків.

Література:

1. Арзянцева Д. А. Фінансовий менеджмент в установах системи охорони здоров'я та медичного страхування / Д. А. Арзянцева // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2003. – № 2 (6). – С. 278-284.

2. Ломикін І. А. Особливості управління фінансовими ресурсами в умовах ринкових відносин (на прикладі лікувальних установ) / І. А. Ломикін // Рукопис: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.02.03 – Організація управління, планування і регулювання економіки. – Інститут економіки промисловості НАН України, Донецьк, 2002.

3. Кузенко Н. В. Особливості фінансування системи охорони здоров'я розвинених країн / Н. В. Кузенко, Л. С. Доскочинская // Науковий вісник НЛТУ України. – Економіка, планування і управління галузі. – 2011. – Вип. 21.10. – С. 217-222 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.medvisnyk.org.ua/content/view/848/35/>.

4. Страхова медицина – важливий крок до реформування галузі / Т. Полянська // Медичний вісник. – 2009. – № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.medvisnyk.org.ua/content/view/848/35/>.

УДК 008:658:331.108

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФЕНОМЕНУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ

Ніцак Н. М., аспірант

Полтавська державна аграрна академія

Стаття присвячена дослідженню теоретичних засад організаційної культури. В ній ми виокремлюємо складові організаційної культури, які є чинниками ефективного менеджменту.

Article is devoted to research of theoretical bases of organizational culture. In it we allocate components of organizational culture which are factors of effective management.

Постановка проблеми. Проблема організаційної культури підприємства, її вплив на трудовий потенціал підприємства та кожного його працівника,